

ΣΩΤΗΡΗ ΠΑΤΑΤΖΗ :

«Οἱ Λεγεωνάριοι»

(ΣΑΤΙΡΑ)

(ΘΕΑΤΡΟ ΒΕΑΚΗ. ΘΙΑΣΟΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ —
ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ. ΚΑΛΛ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΡ. ΤΣΑ-
ΓΑΝΕΑ. ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΠΟΥΡΑΛΗ)

Οἱ «Λεγεωνάριοι» σκοπεύουν σὲ ψηλὸ στόχο. Διαιχνεύονται ἀπὸ συν-
αίσθηση πνευματικῆς εὐθύνης καὶ
φέρουν τὴ σφραγίδα τῆς κοινωνι-
κῆς καὶ ἠθικῆς ἀποστολῆς τοῦ
συγγραφέα. Σκοπὸς τους εἶναι νὰ

Ἡ ἐπίπεδη αὐτὴ εξέλιξη μειώνει
πᾶρα πολὺ τὴν καταλυτικὴ δύναμη
τοῦ ἔργου. Γι' αὐτὸ κι' οἱ ρόλοι
βγαίνουν ἐπίπεδοι. Ὁ μοναδικὸς
συνθετικὸς ρόλος εἶναι τοῦ Πατᾶ,
ὅπου μπλέκονται καὶ ξεμπλέκονται

Ὁ Μίμης Φωτόπουλος, ὁ Ντ. Ἡλιοπούλος καὶ ὁ Λαυρ. Διανέλος
σὲ μιὰ σκηνὴ τοῦ ἔργου

ξετινάξουν ὅλες τῆς φκισασιδωμένες
μούμιες ποὺ ρημάζουν τὴ ζωὴ τῶν
κοινωνιῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων. Οἱ
μούμιες αὐτὲς ποὺ φέρονται στὴν
ἀγορὰ μὲ τὴν ἐτικέτα τῆς «ἀ-
ξίας τοῦ ἀστικοῦ πολιτισμοῦ», δὲν
βρίσκουν ἔλεος στὴν πέννα τοῦ
Σωτήρη Πατατζῆ. Ἡ «ἐμπόθεση»
τοῦ ἔργου (ἐντὸς εἰσαγωγικῶν γιὰ
τὴ δὲν ὑπάρχει ὑπόθεσις) εἶναι γύ-
ρω ἀπὸ τὸ στίγμα τοῦ ἱμπερια-
λιστικοῦ πολιτισμοῦ. Ὁ μισθο-
φορικὸς στρατός, ποὺ πάει νὰ
«ἐκπολιτίσει» τοὺς ἑγχρώμους λα-
οὺς γιὰ λογαριασμὸ τῶν λευκῶν
κυρίων. Δυὸ Ρωμιοὶ (Ἡλιοπούλος
— Φωτόπουλος), ἀφοῦ εἶδαν καὶ
ἀπόειδαν ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ εὐη-
μερία, κατατάσσονται στὴ Λεγεώ-
να τῶν Ξένων καὶ πᾶνε στὴν Ἀ-
φρική. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ δίνει στὸ
συγγραφέα τὴ δυνατότητα νὰ μὴν
ἀφήσῃ καμμία ἀξία ὀρθῆ ἀπὸ κεί-
νες, ἐν ὀνόματι τῶν ὁποίων
γίνεται τὸ ἐκπολιτιστικὸ αὐτὸ ἔρ-
γο. Ὁ ἱμπεριαλισμός, τὰ ψεύτικα
συνθήματά του, ἡ ἀγριότητά του,
ὁ φασισμός, οἱ στρατοκράτες, οἱ
δικτάτορες, ἡ... δυναστευομένη Δη-
μοκρατία μας, οἱ ἀρροισιές, οἱ
ἐμπόροι ἀνθρώπων, ὁλόκληρη ἡ νε-
οελληνικὴ κοινωνικὴ πραγματικότη-
τα κι' ὅλα τὰ ψυχικὰ κουσούρια κι'
οἱ σκάρτοι χαρακτήρες ποὺ φυτρῶ-
νουν μέσα στὸ λιπαρὸ αὐτὸ χῶ-
μα, περνᾶνε ἀπὸ τὴν οὐδέτατη σά-
τιρα τοῦ συγγραφέα. Θὰ μπο-
ροῦσε νὰ πῇ κανεὶς ὅτι ἀπὸ τοὺς
σημερινοὺς καὶ τοὺς νεωτέρους, ὁ
Πατατζῆς, χρησιμοποίησεν τὸ ὅπλο
τῆς σατίρας, σὲ τέτοια ἔκτασι
καὶ σὲ τέτοιο βάθος. Ἕνας λο-
γος καλοχτισμένος, ἕνα χιούμορ
ποὺ σφάζει, μιὰ νυστέρια, ποὺ
κάνει τὸ κοινὸ νὰ βγάξῃ ἕνα «ἄχ»
ἱκανοποίησης, μιὰ γελοιογράφηση
ἀνελέτητη, αὐτὸ εἶναι τὸ ὄψος τοῦ
ἔργου. Ἡ κάθε ἀτάκα (λές καὶ
τὴν περίμενε ἡ ψυχολογία καὶ ἡ
νεοτροπία τοῦ σημερινοῦ κοινού),
πέφτει σὰν τσεκουριά, σκαρπώντας
γέλιο καὶ πικρὰ καὶ εὐφροσύνη. Τὸ
μειονέκτημα αὐτοῦ τῆς ὑπόθεσις
εἶναι πῶς εἶναι αὐτὰ λέγονται,
δὲν ν' αἰσθάνεται. Τὸ ἔργο
δὲν διαθέτει οὐτε τὴ στοιχειώδη
δραματικὴ πλοκή χωρίς φυσικὰ νὰ
ὑπάρξῃ ἡ ἀπαικτικὴ ἀντικρουσι-
στικὴ ἀντίθεση ποὺ δίνει τὸν ἥθοι-
στον αὐτοσχεδιασμὸν τῶν δύο
πρωταγωνιστῶν. Ὅπως καὶ νᾶχει
ὁμως τὸ πρᾶγμα, ὁ θεατὴς φεύ-
γει μὲ τὴν ἱκανοποίησιν ὅτι στὴ
σκηνὴ ἀκούγεται ἡ φωνὴ του, καὶ
οἱ μυχίες προθέσεις του, στὸ λό-
γο τῶν ἡθοποιῶν, βρίσκουν ἕνα
καλλιτεχνικὸ πολλαπλασιαστὴ ποὺ
δονεῖ τὴν αἴθουσα μὲ ὅλα, ὅσα ἦ-
θελε ὁ ἴδιος νὰ πῇ καὶ νὰ ἀκού-
σῃ. Ὁ Χ. Τσαγανέας ἀπέδωσε ἔ-
ξοχα τὸν καλύτερὸ ρόλο τοῦ ἔρ-
γου. Ὁ Δ. Φωτόπουλος, κάπως
πρασμένος, καὶ ὁ Ντ. Ἡλιοπούλος,
ὅπως πάντα ἐξαίρετος μίμος καὶ
ἐμπειρος αὐτοσχεδιαστὴς. Καλοὶ ἡ
Νίτσα Τσαγανέα καὶ ὁ Α. Δια-
νέλλος. Ἐπαιξαν ἐπίσης ὁ Α. Σμό-
νος, Κ. Θέμος, Β. Μεριδιώτου,
Πόπη Λάζου, Ἑρ. Κονταρίνης, Δ.
Χόπηρης, Ἀν. Κουκούλη (καλὴ
τυπίστα) καὶ Σ. Πατᾶς.

ΣΤΑΘΗΣ ΙΩ. ΔΡΟΜΑΖΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

«Βιβλιοθήκη Γυνέων», Ἔτος 16ον,
ἀρ. 125.